

Phẩm 39: BỐN ĐẠI THẬT CÓ

Hỏi: Bốn đại là có thật. Vì sao? Vì trong Tạng Luận có nói: Tướng cứng là địa chủng, tướng ẩm ướt là thủy chủng, tướng nóng là hỏa chủng, tướng động là phong chủng. Vì thế, bốn đại là thật có. Sắc, hết thảy những gì tạo sắc, đều từ bốn đại sinh ra, giả gọi có thì không thể sinh khởi pháp. Lại cho cứng v.v... cũng là bốn đại, nghĩa là do tính cứng, nung nơi cứng, gọi là địa. Thế nên cứng v.v... là đại thật có. Lại như trong kinh, Phật dạy về hai thứ: Cứng thì nung cứng, ướt thì nung ướt v.v... nên biết cứng là pháp thật, còn nung cứng là tên gọi giả, các đại khác cũng đều như vậy. Thế nên, cứng v.v... là đại thật, pháp nung cứng, do tùy theo thế tục nên gọi là đại. Cho nên có hai loại đại: Cũng là thật, cũng là giả danh. Và lại, trong A-tỳ-đàm có nói: Hình xứ là địa. Tướng cứng là địa chủng. Các đại khác cũng vậy. Trong kinh Phật dạy: Trong nhãn hình, có tính cứng nung với cứng là địa, ướt nung với ướt là thủy, nóng nung nóng là hỏa, nhục hình (thịt của mắt) là địa, trong nhục hình này, Phật nói có bốn đại. Nên biết, cứng là đại thật, hình là đại giả danh. Phật không nói, trong gió có nung dựa. Nên biết, gió là đại thật. Nếu có người nói bốn đại là giả danh, tức là xa lìa tướng đại, nếu nung vào tánh cứng mà gọi là địa chủng thì thủy nung vào vật cứng cũng gọi thủy là địa? Viên bùn nung ướt, viên bùn đó là thủy? Như người bị bệnh nóng, toàn thân đều nóng, thân đó là hỏa?... Những việc như vậy là không đúng. Cho nên, không được nói nung vào cứng là địa chủng. Chỉ nên nói, cứng là địa chủng. Các đại khác cũng vậy. Hơn nữa, bốn đại luôn cộng sinh, nên không có sự xa lìa nhau. Như trong kinh có nói: Các sắc có được đều do bốn đại tạo ra. Nếu có người nói, bốn đại là thật, thì không có sự xa lìa; còn nếu nói là giả danh thì sẽ xa lìa nhau. Vì sao? Vì nung vào các loại sắc cứng v.v... không nung vào các loại ẩm ướt. Và nếu vậy thì trong nhãn hình không có bốn đại! Điều này thì trái với kinh. Ông muốn không trái với kinh, thì bốn đại là thật có.

Ở trước, ông đã nói: Vì ngoại đạo nên mới nói bốn đại, thì việc này không phải vậy. Vì sao? Vì hàng ngoại đạo nói bốn đại cùng với sắc v.v... là một hoặc là khác. Chúng tôi nói xúc nhập phần ít là bốn đại, cho nên không có lỗi.

Với lại, chúng tôi nói hiện thấy cứng v.v... là bốn đại, không như hàng Vệ-thế-sư nói bốn đại cũng có, chẳng phải hiện thấy.

Như ông nói, cứng nung cứng, thì nghĩa nung có hai loại. Như

trong kinh nói: Sắc nương sắc. Lại nói: Tâm nương đại pháp. Ở trong nghĩa này, nói cứng tức là nương cứng, lại không có pháp khác. Nếu vậy thì đâu có lỗi gì?

Ông lại nói: Người đời đều tin, cho đến nước có tám công đức, cũng chỉ tùy theo thế tục mà nói, chứ chẳng phải là đại thật. Ông lại nói: Pháp do nhân duyên thành, đều là tên giả gọi, điều này không đúng. Vì sao? Vì trong kinh dạy: Hoặc sáu xúc nhập, hoặc nhân sáu xúc nhập mà thành pháp.

Lại có Tỳ-kheo thưa Phật: Bạch Thế Tôn! Thế nào là mắt?

Đức Phật dạy: Sắc thanh tịnh do bốn đại tạo thành, nên gọi là mắt, như vậy thành mười nhập. Ông lại nói: Có chủ, có nương, chúng tôi chẳng nói như thế, chỉ cho rằng: Pháp trụ trong pháp. Ông lại nói: Cứng v.v... có nghĩa gì, nên chỉ được gọi là đại. Cứng v.v... có nghĩa là tướng cứng, có thể nắm giữ; tướng nước thì hay thấm nhuận, tướng lửa thì hay nóng, tướng gió thì hay tạo thành. Vậy nên bốn đại là thật có.

Phẩm 40: ĐÓ CHẴNG PHẢI CHỨNG

Đáp: Chẳng đúng! Bốn đại là giả danh. Tuy ông trích dẫn trong tạng luận, nói: Tướng cứng là địa chủng... điều này không hợp lý. Vì sao? Vì Phật tự nói, cứng nường cứng là địa, chứ chẳng phải chỉ là tướng cứng. Thế nên, đây chẳng phải là cái nhân đúng. Ông lại nói sắc từ bốn đại sinh ra, là điều không đúng. Vì sao? Vì sắc từ các nghiệp phiền não, ăn uống, dâm dục mà sinh ra. Như trong kinh dạy: Mắt do đâu mà sinh? Ấy là do nghiệp mà sinh. Lại nói: Tập hợp các thứ ưa thích tham dục mà thành tập hợp sắc. Như Tôn giả A-nan dạy Tỳ-kheo Ni: Thân cô từ ăn uống mà sinh, từ ái mạn mà sinh, từ dâm dục mà sinh. Nên biết rằng sắc chẳng phải chỉ từ bốn đại sinh.

Hỏi: Sắc tuy từ các nghiệp sinh ra, nhưng bốn đại cũng có một phần nhỏ làm nhân chứ? Như nhân nơi làm việc mà có lúa. Lúa này cũng nhờ các hạt giống mà sinh khởi. Như vậy, mắt tuy từ nghiệp sinh, nhưng bốn đại cũng có phần nhỏ làm nhân.

Đáp: Hoặc có vật, không nhân duyên, mà vẫn sinh khởi. Như kiếp đã tận rồi, kiếp sơ có mưa lớn, thì nước mưa này, từ đâu sinh ra? Lại như lòng ham muốn của chư thiên, hễ vừa nghĩ đến là liền được ngay; như người ngồi thiền và người có công đức lớn mong cầu gì đều được vừa ý. Các điều này, có duyên gì đâu, há chẳng phải chỉ nghiệp đó sao? Lại như sắc cứ nối tiếp nhau, đoạn dứt rồi lại phát sinh nữa; như người sinh về cõi Vô sắc, lại sinh về cõi Sắc; sắc này lấy cái gì làm gốc?

Hỏi: Tại sao có vật, chỉ từ nghiệp sinh, lại có vật chờ duyên bên ngoài mới sinh?

Đáp: Nếu chúng sinh nào, có nghiệp lực yếu kém thì phải cần các trợ duyên của hạt giống mới thành tựu. Nếu nghiệp lực mạnh thì không nhờ duyên bên ngoài. Lại pháp ấy nên là như vậy. Hoặc có nghiệp, hoặc có pháp, hoặc có nơi sinh, chỉ do nghiệp lực mà được, không cần duyên bên ngoài. Nếu cần nhân duyên, thì nên nói rằng, hạt giống là nhân cho mầm, cần gì nói nhờ cứng mà sinh. Lại do nghĩa gì từ cứng sinh ra các sắc, mà không từ các sắc sinh ra cứng? Lại nữa, cứng và sắc đều cùng sinh. Sao lại nói do nơi cứng mà có các sắc, không do các sắc mà có cứng? Với lại, pháp đồng thời sinh, thì không thể làm nhân cho nhau, ví như hai sừng cùng sinh, thì chẳng thể nói rằng trái phải làm nhân cho nhau.

Hỏi: Như đèn với ánh sáng, tuy đồng thời phát sinh, mà cũng

bảo sáng là nhờ đèn, chẳng nói đèn nhờ vào sáng, việc này cũng vậy?

Đáp: Đèn và sáng không khác. Đèn do hai pháp hợp thành; một là sắc, hai là xúc. Sắc tức là sáng, thì không được nói khác đèn. Ông không nghĩ kỹ ví dụ này.

Hỏi: Sáng này từ đèn tỏa ra mọi chỗ khác, vậy nên phải khác?

Đáp: Chẳng tồn tại ở chỗ khác, mà sắc sáng này, hiện tồn tại ở trong đèn. Nếu ở nơi khác, thì khi đèn tắt, cũng phải thấy, mà thật ra không thấy, thế nên phải biết sắc không khác đèn vậy.

Hỏi: Lại có pháp đồng thời sinh, cũng làm nhân quả cho nhau. Như trong có đối thức dùng nhãn, sắc làm nhân duyên, chớ chẳng phải nhãn sắc dùng thức làm nhân duyên?

Đáp: Chẳng phải vậy. Nhãn thức dùng tâm trước làm nhân, nhãn, sắc làm duyên, do tâm đã diệt trước rồi, sao lại cùng sinh? Với lại, nếu pháp tùy theo nhân mà sinh, tức là nhân thành, như tâm nhờ tình, trần (căn, trần) mà có, tức là nhân đã thành pháp. Lại nữa, bốn đại tạo ra sắc, vì nhân mà được sinh vậy. Lại nữa, hiện thấy vật thể gian, từ tướng tự nhân sinh ra, như từ lúa nước sinh ra lúa nước, từ lúa tẻ sinh ra lúa tẻ. Như vậy, từ đất sinh ra đất mà chẳng sinh ra nước. Như thế, từ sắc sinh ra sắc, cứ mãi như vậy...

Hỏi: Cũng thấy có vật từ nhân khác sinh ra, như trồng ngược lông trâu tức sinh cây lau, trồng sừng thì sinh cây sậy?

Đáp: Tôi chẳng nói là không từ nhân khác sinh; chỉ nói trong nhân tương tự, cũng phát sinh, nên nói từ sắc sinh sắc, mà không chỉ từ bốn đại sinh. Thế nên, không được quyết định nói: Sắc từ bốn đại sinh. Lại như ông nói: Vì cứng v.v... biểu thị cho bốn đại, thế nên cứng v.v... đại thật thì điều này không đúng. Vì sao? Vì định tướng cứng v.v... có thể dùng phân biệt bốn loại bất định như mềm v.v.... Hoặc ở trong các loại có nhiều cứng, hay ở trong các loại có nhiều ẩm ướt, nên không thể phân biệt chúng được; các thứ khác cũng vậy. Lại như đối với cứng v.v... xúc phân biệt loại nào là mềm v.v... Vì sao? Vì cho rằng, ướt cũng sinh tánh dẻo, mềm, trơn, láng. Vì tướng cứng nhiều, nên cứng rắn thô rít như vậy. Thế nên, chỉ dùng cứng để phân biệt bốn loại. Như trong kinh dạy: Do dựa vào cứng nên mới chỉ rõ là bốn đại sai khác. Thế nên phải biết, pháp nương cứng gọi là địa chủng, chẳng phải chỉ riêng tướng cứng nên mới nói: Tướng cứng là thành nhân của địa. Vả lại trong việc thành tựu địa, cứng là nhân trội (thắng nhân), do đó mà nói riêng. Còn các tướng khác cũng vậy. Lại vì ra tên gọi nên những cứng vốn có nương cứng, đều gọi là địa chủng. Hoặc có người, chỉ nói tướng cứng là

địa chủng. Đức Phật vì muốn phá ý đó, nên Ngài bảo cứng nươg cứng là địa chủng. Các đại khác đều cũng vậy. Trong nhóm của tướng cứng, là do cứng nhiều. Có hai cách nói: Một là: Trong tất cả mọi thứ, đều có tiếp xúc của cứng v.v.... Hoặc cứng nươg vào cứng, gọi là địa chủng; hoặc ướt nươg vào ướt, gọi là thủy chủng; hoặc nóng nươg vào nóng, gọi là hỏa chủng. Lại nữa, cứng là nhân hơn hết, để thành địa; cho nên trong nhân đó tên gọi địa được thành. Hai là: Trong nhân duyên giả danh có tên gọi giả danh. Lại như nói: Ta thấy người chặt rừng. Như ông nói: Có hai cách nói, điều này không đúng. Nếu tùy thuận mà nói chủng là thật, vậy thì, mười hai nhập không phải là thật. Thế nên, nhờ mất duyên với sắc, mới có sinh nhân thức, thì chẳng phải thật, vì không nói chủng. Đây là tà luận. Đức Phật nhập vào định hỏa chủng, từ trên thân, Ngài phóng ra nhiều sắc lửa. Vậy thì trong đó, loại nào là hỏa chủng? Do sắc v.v... thành lửa, chứ chẳng chỉ tướng nóng. Đức Phật lại dạy: Thân này là cái hòm nhỏ, trong ấy chỉ chứa đầy lông, móng... Như trong kinh dạy: “Trong thân có tóc lông móng...” Vì vậy, tóc, lông, móng là địa chủng; chứ chẳng do có nói là chủng mà gọi là pháp thật. Với lại trong kinh Chủng Tử dạy: Nếu có địa chủng, mà không có thủy chủng; thì các hạt giống, không sinh trưởng được. Trong đấy cái gì là địa chủng? Nghĩa là giả danh; là ruộng đâu chỉ là tướng cứng. Thủy cũng là giả danh, đâu chỉ là tướng ẩm ướt. Lại một pháp mà hai, thứ, cũng vừa thật, lại vừa giả gọi, thì không thể được. Thế nên, các sắc là thật. Mất... giả danh, nên có các đại, cũng thật, mà cũng giả danh; tức là tà luận! Trong kinh Lục chủng, Đức Phật dạy: “Tóc, lông, móng... gọi là địa chủng”. Trong kinh Tượng Bộ Dụ cũng nói về tóc, lông, móng v.v... là địa chủng. Lấy nghĩa gì mà nói chủng là thật, chẳng nói chủng là giả danh, nghĩa này lại chẳng được ghi chép trong kinh. Như lời ông, Đức Phật nói có cứng nươg cứng, vốn có trong nhân hình đều là địa v.v... Phật dùng lời dạy này để chỉ rõ năm căn, nhân nơi bốn đại mà thành. Hoặc có người cho rằng, từ ngã sinh ra căn, hoặc là tách rời đại riêng có căn. Hoặc có thuyết nói: Các căn do các tánh sinh ra, nghĩa là từ địa đại mà sinh ra tứ căn. Đức Phật vì muốn đoạn trừ những điều này, nói các căn, như là nhân căn... đều do bốn đại hợp thành, nên là pháp rỗng không không thật có. Do phân biệt mà thành, nhân duyên giả danh; mà giả danh thì cũng không có. Trong thân thể thịt này, có bốn phần cứng nươg cứng... Đức Phật dùng lời dạy này, để chỉ rõ, trong các vật hiện hữu, đều từ bốn đại sinh ra. Ông lại nói: Đức Phật không nói trong gió có nươg, nên gọi là đại thật, điều này thì không đúng. Vì sao? Vì gió

tính nhẹ, là tướng hơn cả, chẳng nương vào pháp nhẹ. Trong địa, nương vào các pháp cứng, là trên hết. Gió thì chẳng phải vậy, nương pháp nhẹ, nhưng ít, nên chẳng nói. Ông lại nói: Nếu nói bốn đại là giả danh, thì xa lìa tướng đại, việc này không đúng. Nếu cứng nương cứng, từ bốn đại sinh ra, thì gọi là địa chủng, chẳng phải nghĩa cùng vật khác nương nhau. Nếu pháp tướng có khác, thì không gọi là nương, tức là xa lìa nhau.

Hỏi: Sinh thì không gọi là nương tựa mà nương thì gọi là vật khác đến nương?

Đáp: Tên gọi là nương, chứ chẳng phải vật khác đến nương, vì pháp sinh sai biệt. Như nói hư không đến khắp, mà thật chẳng chỗ nào đến. Như ông nói bốn đại cộng sinh, việc này không đúng. Ví như trong ánh sáng mặt trời, chỉ có sắc và có sự tiếp xúc với sức nóng, chứ chẳng có pháp gì khác. Trong ánh sáng mặt trăng, chỉ có sắc và sự tiếp xúc với sự mát mẻ, cũng chẳng có pháp gì khác. Vậy nên, chẳng phải trong tất cả mọi vật đều có bốn đại. Có vật không mùi vị, như kim cương... Có vật không hương vị như vàng, bạc... Lại có vật không có sắc, như hơi nóng trong phòng ấm. Có vật không nóng như mặt trăng v.v... Có vật không lạnh như lửa v.v... Có vật tướng chuyển động như gió v.v... Có vật không động như tảng đá vuông vắn v.v... Như vậy, hoặc có vật chẳng cứng, hoặc có vật không ẩm ướt, hoặc có vật không nóng, hoặc có vật không động. Thế nên, bốn đại chẳng phải không rời nhau.

Hỏi: Do duyên bên ngoài, nên tính của đại phát ra, như vàng đá có tướng chảy, chờ khi có lửa, thì phát ra. Trong nước có tướng cứng, nhờ lạnh mà thành đá. Trong gió có tướng lạnh nóng, nhân khi có nước lửa thì phát ra. Trong cây cỏ có tướng động, được gió thì phát lên. Vậy nên, trước đã sẵn có tự tánh, rồi nhờ duyên mà phát ra. Thế nên, phải biết là bốn đại không thể rời nhau được. Nếu vốn không có tánh thì làm sao phát ra được.

Đáp: Nếu như vậy, thì trong gió có hương, đáng ra hương ở trong gió; nhưng hương lại ướp từ trong dầu, hương phải ở trong dầu; điều này không hợp. Sắc tạo ra, chẳng phải từ các đại sinh, như ướt sinh ẩm ướt. Như vậy từ sắc sinh sắc. Nếu không lìa nhau, thì trong nhân có quả, như đồng nữ có con, trong thức ăn có vật không sạch. Chúng tôi không nói trong nhân có quả. Tuy trong sữa không có bơ, mà bơ thì từ sữa tạo ra. Thế thì, cần gì phải sử dụng nhớ tướng phân biệt; nói là bốn đại cộng sinh không lìa nhau?